

КАЛӘМ

ТИБРӘТҮЧЕЛӘР

98 нче татар-рус урта гомуми белем бирү мәктәбе
№9 МАЙ 2024 ел

**Рәхмәт сезгә, рәхмәт,
ветераннар!**

Хыялларда йөрткән Жинү таңын
Ямьле язлар алып килделәр.
Ватаным, дип, утка керәләр уллар,
Ул вакытта япъ-яшь иделәр.
Мең үлемне жиңеп, каһарманнар
Каршы торып дошман явына –
Кичте алар Сиваш сазлыкларын,
Күтәрелде Карпат тавына.
Һәммәбезгә бары тик бер Жинү,
Тик бер Жинү кирәк иде шул.
Рейхстагга ал байракны элгән
Татар егете Гали иде ул!
“Онытмагыз безне!” – дияләр күк
Яу кырында ятып калганнар.
Освенцим һәм Дахау мичләрендә
Тере килеш утта янганнар.
Мең яшәгез, илем солдатлары,
Курку белмәс кыз һәм егетләр!
Фашистларны тар-мар итеп, илгә
Жинү яулап кайткан бөркетләр.
Рәхмәт сезгә, рәхмәт, ветераннар,
Көч бетмәсен солдат жанында.
Насыйп итсен каршыларга бергә
80 нче Жинү таңын да!

Алтын-көмеш яуган жирдән туган-ускән ил артык

*..Палач үзе кача көнбатышка,
Өстерәлә ватык көймәсе!
Куа аны арттан ядрә булып
Ана каны, бала күз яше...*

Бөек Ватан сугышының үткәненә 79 елдан артык вакыт үтте. Мин үзем дә, эти-энием дә сугыш чорын күрмәдек. Без аны Дәү әниләребездән ишетеп беләбез. Бу канкойгыч сугыш турында ишетеп кенә беләбез. Сугыш дип әйтүгә, минем күз алдыма жиимерелгән йортлар, актарылып беткән болынар, ятим балалар килеп баса. Әйе, рәхимсез сугыш илебез халкына әйтеп бетергесез кайгы-хәсрәт китергән. Япъ-яшь егетләр, кызлар, туган жирләрен саклау өчен, фронтка киткәннәр. Тылда калганнар да солдатлар өчен жылы оекбашлар, бияләйләр бәйләгәннәр. Жинү өчен дип, бар тырышлыкларын куйганнар. Сугыш бик күп гаиләләргә кайгы, ачы күз яшьләре китергән. Я ире, я уллары, я этиләре Ватан өчен яу кырларында мәңгегә ятып калган. Ачлыктан тилмереп үлүчеләр дә күп була сугыш елларында. Шулай ук фашист концлагерьларында һәлак булучыларның саны да исәпсез. Бу сугышта бик күп якташларыбыз корбан булган. Ләкин халыкның тырышлыгы бушка китмәгән: күптән көтелгән Жинү көне килгән. Бу көн халкыбыз күңелендә мәңге онытылмас көн булып уелып калыр. Хәзерге вакытта да 9 нчы Май Жинү көне буларак билгеләп үтелә. Тик шулай да, күпме еллар узса да, халык хәтерендә Бөек Ватан сугышы иң авыр, иң дәһшәтле сугыш буларак сакланыр, һәм халкыбызның кылган батырлыклары һәрвакыт хөрмәт һәм соклану белән искә алыныр!

**югары категорияле татар теле һәм әдәбияты укытучысы
Касыймова Гөлнур Наил кызы**

Бөек Жинү

1941 нче елның 21 нче июнендә фашист илбасарлары илебезгә басып керәләр. Халкыбыз, бердәм булып, көрәшкә күтәрелә. Яп-яшь егетләр һәм кызлар туган жирне саклау өчен фронтка китәләр. Аларның күпчелеге дөхшәтле сугыш кырларыннан әйләнеп кайта алмый, туган илнең азатлыгы өчен батырларча һәлак булалар. Халкым күп авырлыкларга түзеп, бихисап батырлыклар кылып, бу сугышта Жинү яулый. Шуңа күрә, бу бәйрәмдә кешеләр еллылар да, шатланалар да. Жинү бәйрәме- бөек бәйрәм. Безгә азатлык һәм тынычлык алып килгән ветераннарыбызны без кадерләргә һәм онытмаска тиешбез!

**Манахов Руслан
5Б сыйныф укучысы**

Байлык терәк түгел, берлек терәк

Батырлык турында мәкальләр

Батырлык яуда беленер.
Батыр бер үләр, куркак көн дә үләр.
Батыр-илнең казыгы.
Батыр егет-ил күрке.
Батыр үзе үлсә дә, даны үлми.
Батыр ут булыр, куркак юк булыр.
Батырга таяк та корал.
Батыр башлап жибәрә, аннан мең кул иярә.
Батыр үз халкын яклай.
Батырлыкта - матурлык.
Батырлыгыңны мәйданда сынат.

Шулай ук май ае безнең игелекле ай буларак та билгеле.
Шул уңайдан сезгә ***ихлас теләкләребезне*** житкерәбез!

Юлыңда нинди генә кыенлыклар,
борчу-хәсрәт, югалтулар,
күз яшьләре очрамасын-Бер үтенеч сиңа.
Түзем бул! Тешенне кысып яшь аралаш елмай!
Аягыңа бас! Аллаһыбыз тик яраткан бәндәләрен генә сыный!

Тукран тукулдарга туган,
Сандугач сайрар өчен!
Яшим диеп яшәсәнә-
Салып бар жаның көчен!

Үткән тормышка бәйләнмәгез.
Үпкәләп, ачу саклап яшәмәгез.
Бер кешедән дә көнләшмәгез!

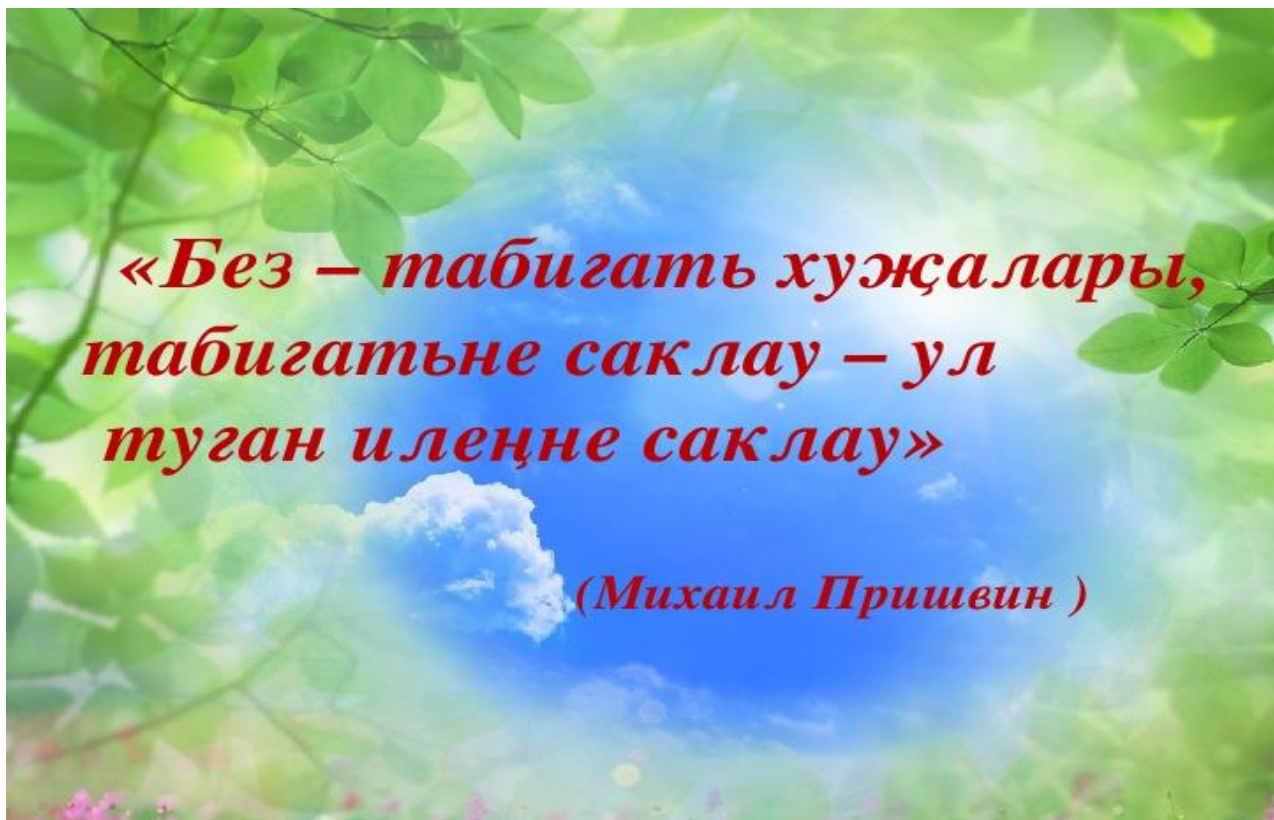
Урлашма... Кешенекенә кызыкма!
Һәрвакытта да үз юлың, үз фикерең,
үз кыйблаң булсын! Күңелендә
изгелеккә урын ач!

Табигатьне саклайк!

Туган жир, туган як, туган туфрак! Эти-эни кебек бик тә якын һәм кадерле бу сүзләр! Кеше үзенең туган ягы белән горурланганда, иң элек, аның табигате, уңган-булган кешеләре турында сөйләргә ярата. Аңа багышлап шигырьләр, жырлар ижат итә. Бу, чыннан да, шулай. Һәр кешегә үзенең туган ягының табигате иң матуры, иң гүзәле булып тоела. Саф һавасы да күңелгә шифа булып ята.

Табигать безгә елга-күлләрне, урманнарны, чишмәләрне, болынарны бүләк иткән. Шушы байлыкның кадерен белеп яшәсәк иде.

Табигатьне саклай белик, дуслар,
Чүп-чар атмыйк тирә-юнебезгә.
Яшеллеккә күмелгән май ае да
Шатлык өсти безнең күңелебезгә!

Хөрмәтле " Каләм тибрәтүчеләр" гәҗитен үкүчылар!

Бүгенгесе көндә туган илебезнең батыр һәм курку белмәс ир-егетләре Ватаныбызны саклау өчен яу кырында көрәшәләр. Алар үзләрен кыю һәм жиңүләренә ышанган батырлар итеп күрсәтәләр. 11 сыйныф укучылары аларга иң изге теләкләрен теләп хат яздылар. Хәзер берничәсен сезгә дә тәкъдим итәбез!

Исәнме, кадерле солдат! Минем исемем Арина! Мин 11 нче сыйныфта укыйм. Мин шигырьләр ижат итәргә яратам. Озак еллар бию түгәрәгенә йөрдем, бик теләп бию белән шөгыйльләндем. Шулай ук мин психология белән дә кызыксынам. Бүгенгесе көндә мин Казан шәһәрәндә яшим.

Хөрмәтле солдат! Мин синең жаваплылыгыңа һәм уңышларыңа сокланам. Туган илебезне саклар өчен син үзеңнең көчеңне һәм гомереңне дә аямыйча көрәшәсең! Безнең буынны тыныч тормышта яшәтүгә зур өлеш кертүең өчен бик зур рәхмәт сина, кадерле солдат! Сиңа Ватаныбызга исән-сау әйләнеп кайтырга язсын!

Исәнме, таныш булмаган солдат! Минем исемем Даша! Миңа 17 яшь. Минем яраткан шөгыйлем- англиз телен өйрәнү. Бу телдә мин шигырьләр, хикәяләр укырга яратам. Мин сине белмәсәм дә, синең кыюлыгыңа сокланам. Синең туган илебезне саклап көрәшүең безнең өчен бик мохим. Минем уйлавымча, син көчле һәм батыр. Син киләчәктә каршыңа очраган барлык авырлыкны жиңеп чыгарсың дип уйлыйм. Сиңа тормыш юлыңда гел әйбәт кешеләр генә очрап торсын! Таныш булмаган солдатым, сәламәтлек, уңышлар, көч-куәт, тынычлык һәм уңышлар юлдаш булсын сиңа!!!

Исәнме, кадерле солдат! Минем исемем Нармин. Мин 11 сыйныфта укыйм, күп укырга, сочинениеләр язарга, төрле телләр өйрәнергә яратам. Шул телләр арасында минем өчен иң якыны- татар теле. Мин 5 нче сыйныфтан бирле татар теленнән үткәреп олимпиадаларда : мәктәптә, шәһәрдә, республикада гел жиңүче рәтендә. Зур тырышлык таләп итүен белсәм дә, бу телне өйрәнү миңа рәхәтлек бирә. Киләчәктә дә миңа башка телләргә белү югары уку йортында да һәм алган һөнәрәм буенча эшләүдә дә ярдәм итәчәк.

Сиңа туган илебезне саклаган өчен һәм авыр булмаган солдат хезмәте өчен зур рәхмәтемне белдерәм. Мин синең белән горурланам! Синең ир кеше буларак батырлыгыңа һәм характерыңның нык булуына мин бик сокланам!

Сиңа исәнлек-саулык, уңышлар, гаиләңә исән-сау әйләнеп кайтуыңны телим!

Жәйге ял

Жәйге каникулда мин авылга кайтам. Анда мине әбием белән бабаем колач жәеп каршы ала. Безнең авыл бик матур урында урнашкан. Тирә-ягында урманнар, кырлар. Кырларда шаулап игеннәр, болыннарда чәчәкләр үсә. Елга буенда челтерәп чишмә ага. Мин әби белән бабайга яшелчәләр үстерергә булышам. Бакчада кыяр, помидор, редиска, суган, кишер һәм башка бик күп яшелчәләр үстерәбез. Ә инде каен һәм жир жиләге өлгергәч, дусларым белән болынга жиләк жыярга барабыз. Шулай ук бергәләп балык тотабыз, су коенабыз, велосипедта йөрибез.

Гомумән, мин үземнең авылымны бик яратам. Аның белән горурланам!

**Гатиятуллин Рамазан
6А сыйныф укучысы**

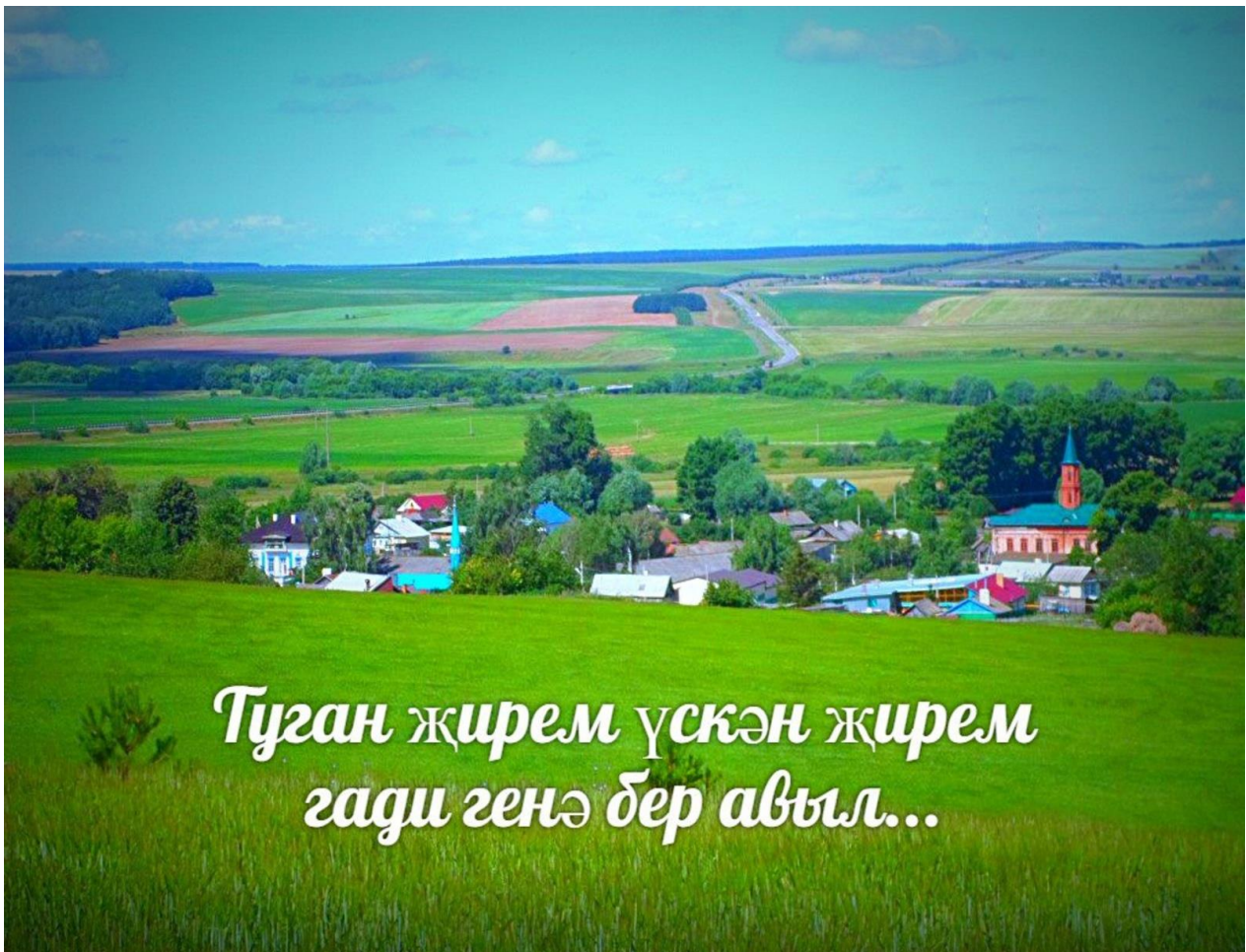
Жәйге ял

Жәй житә. 27 нче майдан безнең каникуллар башлана. Мин апам белән авылга кайтам. Анда әбием белән бабаем яши. Авылда минем дусларым күп. Без бергә велосипедта йөрибез, су коенырга барабыз, көтү көтәбез. Миңа авылда бик ошый.

Мин жәйне бик яратам, чөнки жәен матур. Жәй көне бакчада роза чәчәге, ак чәчәк, лалә чәчәге, ә болыннарда мөтрүшкә, кычыткан, үги ана яфрагы үсә. Үләннәрнең барысы да сәламәтлек өчен бик файдалы.

**Гаязов Эмиль
5В сыйныф укучысы**

*Туган жирем үскән жирем
гади генә бер авыл...*

Редколлегия:

Касыймова Гөлнур Наил кызы

Әмирхан Еники, 23.

Тел: 8 (843) 236-24-12

Сездән язмалар көтеп калабыз!